

Тараконич Тетяна Іванівна,
*старший науковий співробітник
Інституту держави і права імені
В.М. Корецького НАН України, кандидат
юридичних наук, старший науковий
співробітник*

УПОРЯДКУВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА В УМОВАХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

Проблема упорядкування законодавства, надання йому дієвості та ефективності була і залишається актуальною особливо в умовах дії режиму воєнного стану, необхідності збереження державного суверенітету, забезпечення національної та інформаційної безпеки. Сучасні зміни у світовому правопорядку, в українському суспільстві та державі потребують вагомих кроків у даному процесі.

На думку Н.М. Пархоменко «упорядкування законодавства - доволі широке поняття, що охоплює систематизацію, різновидами якої є інкорпорація, кодифікація, консолідація законодавства. Окрім того, упорядкування законодавства означає і його облік, і ревізію. Можливим є упорядкування законодавства відповідно до певних вимог чи обставин зокрема, це може бути воєнний стан, входження у європейський правовий простір, вступ до міжнародних альянсів та блоків тощо. У зв'язку з цим зазвичай йдеться про окремі складові законодавчого масиву або загальні засади, які потребують упорядкування шляхом узгодження законодавства з конкретними вимогами, принципами, стандартами. У такому випадку упорядкування відбуватиметься шляхом уніфікації, адаптації, гармонізації, імплементації, стандартизації та ін. форм удосконалення законодавства. Така діяльність потребує опрацювання не лише чинних правових актів, а й розробки і прийняття нових, скасування не діючих»[1, с. 28-29].

Слід констатувати, що процес упорядкування законодавства досить часто не вивчається в теорії права як самостійний теоретико-правовий феномен. Поряд з цим, його розглядають крізь призму новелізації, модернізації законодавства, його реформування, удосконалення та розвитку. Окрім того, упорядкування законодавства також аналізується через його види, а саме: систематизацію та ревізію.

З огляду на зазначене В.І. Риндюк підкреслює, що «в юридичній літературі використовується цілий ряд близьких за значенням термінів для позначення тієї діяльності, об'єктом (предметом) якої є законодавство. Наявні дефініції цих термінів містять взаємні суперечності, і не дають можливості встановити більш менш чітке співвідношення між ними, визначити необхідні їх взаємозв'язки та з'ясувати особливості і місце упорядкування законодавства, що є предметом нашого дослідження, предмета, що залишається дискусійним у сучасній теорії права і тому потребує подальших наукових досліджень» [2, с. 27].

Потреба приведення законодавства до певних вимог обумовлена не лише входженням до європейського правового простору, особливостями національної правової системи, воєнними діями, а і проблемами забезпечення національної та інформаційної безпеки тощо. Слід погодитися з думкою Н.М. Пархоменко, що «правовий масив потребує ревізії щодо відповідності об'єктивно існуючим суспільним відносинам (виявлення застарілих правових актів); існування об'єктивної потреби у правовому впливі; конституційності та відповідності міжнародним принципам та європейським стандартам; узгодженості між правовими системами різної юридичної сили та різних суб'єктів правотворчості; здатності справляти регулятивний вплив на суспільні відносини; існування механізмів реалізації правових приписів і подолання декларативності права тощо» [3, с. 32].

На даний процес впливає цілий ряд чинників об'єктивного та суб'єктивного характеру, серед яких слід виокремити наступні: потреба приведення законодавства до європейських вимог шляхом його гармонізації, уніфікації, адаптації, стандартизації та зближення; необхідність подолання недосконалості законодавства, наявних прогалин та колізій, дублювань та множинності правових актів; необхідність приведення діючих норм права у відповідність до динамічного розвитку суспільних відносин, пов'язаних з новими інформаційними технологіями та запровадженням штучного інтелекту тощо.

Важливою складовою упорядкування законодавства є необхідність забезпечення національної та інформаційної безпеки. Так Т.А. Костецька зазначає, що «у сучасних реаліях, коли інформаційні технології вивели суспільні комунікації на принципово інший рівень, ніж попередні періоди, коли для України до першочергових завдань належить захист національних інтересів в інформаційній сфері, прогнозування зовнішніх та внутрішніх загроз національній безпеці держави, вироблення стратегії входження українського суспільства в трансграничний інформаційний простір, освоєння міжнародних стандартів інформаційного обміну та захисту інформаційних ресурсів тощо...» [4, с. 309].

Узагальнивши слід зазначити, що удосконалення законодавства, дотримання вимог щодо його якості, ефективності та результативності, його адаптація до міжнародних стандартів є стратегічним напрямом розвитку нашої держави, забезпечення її національної та інформаційної безпеки.

Реалії сьогодення, існуючі проблеми та загрози актуалізують питання правового регулювання інформаційної політики держави, її цифрової трансформації, уніфікації законодавства в інформаційній сфері суспільних відносин, приведення його до єдиної системи, ліквідація прогалин та колізій тощо.

Список використаних джерел

1. Пархоменко Н.М. Упорядкування законодавства як спосіб підвищення ефективності на сучасному етапі. *Альманах права*. Трансформація законодавства України в сучасних умовах. Вип. 14. Київ : Інститут держави і права імені В.М. Корецького НАН України, 2023. С. 27-34, С. 28-29.

2. Риндюк В.І. Упорядкування законодавства України; теоретико-методологічний та техніко-юридичний аспекти : монографія, Київ : КНЕУ, 2021. 407 с. С. 27.

3. Пархоменко Н.М. Правові засади нормотворчої діяльності: національний та зарубіжний досвід. *Альманах права. Правовий моніторинг як складова правотворчого процесу. До 75-річчя Інституту держави і права імені В.М. Корецького НАН України.* 2024. Вип. 15. Київ : Інститут держави і права імені В.М. Корецького НАН України, С. 32-37. С. 32.

4. Костецька Т.А. Про інформаційну функцію держави у контексті сучасної національної доктрини унітаризму. *Альманах права. Роль правової доктрини у забезпеченні прав людини.* 2020. Вип. 11. Київ : Інститут держави і права імені В.М. Корецького НАН України, С. 307-312. С. 309.

Шовкошитний Ігор Іванович,

кандидат військових наук, провідний науковий співробітник науково-дослідного відділу інституту інформаційно-комунікаційних технологій та кібероборони Національного університету оборони України

Старинський Іван Михайлович,

кандидат технічних наук, старший науковий співробітник науково-дослідного відділу інституту інформаційно-комунікаційних технологій та кібероборони Національного університету оборони України

Міненко Людмила Миколаївна,

доктор філософії, старший науковий співробітник науково-дослідного відділу інституту інформаційно-комунікаційних технологій та кібероборони Національного університету оборони України

Василенко Ольга Анатоліївна,

ад'юнкт, ЦНДІ Збройних Сил України

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПОГЛЯДИ ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ

У сучасних умовах ведення війни технологічна перевага стає критично важливою для забезпечення національної безпеки. Збройні Сили (ЗС) України, перебуваючи в умовах повномасштабного протистояння, потребують